VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS PROGRAMŲ SISTEMŲ KATEDRA

Socialinis Vilniaus universiteto tinklalapis SocialVU

Programų sistemų inžinerijos II laboratorinis darbas

Atliko: 2 kurso 4 grupės studentai

Andrejus Voitovas (parašas)

Eglė Puodžiūnaitė (parašas)

Kasparas Kralikas (parašas)

Ieva Vizgirdaitė (parašas)

Darbo vadovas: asist. dr. Vytautas Valaitis (parašas)

ANOTACIJA

Šiame dokumente specifikuojami kuriamos sistemos reikalavimai. Jie nagrinėjami trimis etapais. Pirmiausia aprašomi funkciniai reikalavimai, detaliai apibrėžiantys pagrindines ir pagalbines sistemos funkcijas. Toliau nagrinėjami nefunkciniai reikalavimai, apibrėžiantys kaip sistema turi veikti ir kaip ji turi būti kuriama. Galiausiai nusakomi vartotojo sąsąjos reikalavimai, kur pateikiami metaforos reikalavimai, formuluojamos užduotys, užduočių formulavimo kalbos reilkalavimai, užduočių formulavimo protokolo reikalavimai, interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai, pranešimų formulavimo reikalavimai ir interfeiso individualizavimo reikalavimai.

Rašant ši dokumentą buvo naudojamasi:

- 1. dr. Vytauto Valaičio Internetinis puslapiu (https://klevas.mif.vu.lt/ valaitis/)
- 2. doc., dr. Karolio Petrausko internetiniu puslapiu (http://klevas.mif.vu.lt/ karolis/)
- 3. Latex programa ir jau sukurtais šablonais

TURINYS

Αſ	NOTACIJA	2
ĮV	ADAS	4
1.	FUNKCINIAI REIKALAVIMAI	5
	1.1. Internetinės svetainės langai	5
	1.2. Prisijungimas	5
	1.3. Atsijungimas	6
	1.4. Paskyros valdymas	6
	1.5. Naujienos	6
	1.6. Renginiai	7
	1.7. D.U.K	8
	1.8. Dėstytojų sąrašas	9
	1.9. Dėstytojo puslapis	9
	1.10.Žinutės	10
	1.11.Konspektai	11
2.	NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI	13
	2.1. Vidinių interfeisų reikalavimai	13
	2.2. Veikimo reikalavimai	
	2.3. Diegimo reikalavimai	15
	2.4. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai	15
	2.5. Tiražuojamumo reikalavimai	15
	2.6. Apsaugos reikalavimai	
	2.7. Juridiniai reikalavimai	16
3.	VARTOTOJO SĄSAJOS REIKALAVIMAI	17
	3.1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai	
	3.2. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai	
	3.3. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai	
	3.4. Pranešimo formulavimo reikalavimai	
	3.5. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai	22
	3.6. Interfeiso individualizavimo reikalavimai	
τčν	VADOS	22

ĮVADAS

Šio dokumento tikslas - pateikti tikslius reikalavimus kuriamam socialiniam tinklapiui, kuris palengvintų universiteto bendruomenės tarpusavio komunikaciją.

Temos aktualumas

Šiuo metu studentams dėstytojų skelbiama informacija yra išbarstyta internete, kurią norint surasti, prireikia nemažai laiko ir pastangų. Internete egzistuoja atskiras universiteto naujienų puslapis, o kiekvienas dėstytojas turi savo asmeninį tinklalapį bei atskirą elektroninį paštą. Tiek dėstytojui pasiekti studentus, tiek studentui - dėstytoją yra komplikuota ir labai nepatogu.

Dalykinė sritis

Socialinis Vilniaus Universiteto tinklapis.

Probleminė sritis

Socialinis Vilniaus Universiteto tinklapis suteiktų galimybę greitai ir paprastai pasiekti šio universiteto dėstytotjų puslapius, leistų susisiekti su pačiais dėstytojais. Pagrindinis tinklapio išskirtinumas - greitai ir patogiai pasiekiama informacija - viskas vienoje vietoje.

Darbo pagrindas

Dokumentas parengtas kaip Programų sistemų inžinerijos II laboratorinis darbas.

1. FUNKCINIAI REIKALAVIMAI

Šiame skyriuje pateikiami funkciniai reikalavimai – nagrinėjami scenarijai, ką sistema turi daryti, kaip elgtis vienu ar kitu atveju. Apibrėžiant funkcinius reikalavimus naudojamos procesų sekų diagramos, sistemoje vykdomų užduočių diagramos.

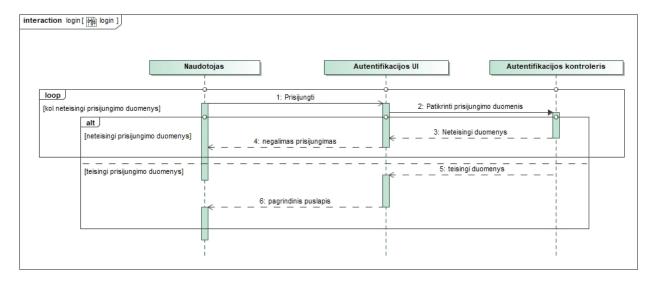
1.1. Internetinės svetainės langai

- FR1.1 Svetainės langas "Prisijungimas" turi būti matomas visiems net ir neprisijungusiems naudotojams.
- FR1.2 Svetainės langai "Pagrindinis puslapis", "Dėstytojai", "Dėstytojo puslapis", "D.U.K.", "Renginiai", "Žinutės", "Mano profilis", "Renginio informacija" turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.
- FR1.3 Svetainės langas "Konspektai" turi būti matomas visiems prisijungusiems studentams bei sistemos adminstratoriams.
- FR1.4 Svetainės langas "Dėstytojo puslapio redagavimas" turi būti matomas visiems prisijungusiam puslapį sukūrusiam dėstytojui.

1.2. Prisijungimas

- FR2.1 Naudotojui suvedus tinkamus prisijungimo duomenis jis turi būti prijungiamas prie sistemos.
- FR2.2 Naudotojui netinkamai įvedus prisijungimo duomenis jis neturi būti prijungiamas prie sistemos ir turi būti išmetamas klaidos pranešimas.
- FR2.3 Turi būti galimybė užmiršus slaptažodį gautį naują slaptažodį į el. paštą.
- FR2.4 Naudotojų bandymų prisijungti prie sistemos skaičius neturi būti ribojamas.

1 pav. pateikiama užduoties "Prisijungimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis prisijungimo prie sistemos scenarijus ir taip pat nagrinėjami alternatyvūs scenarijai.

1 pav. Proceso "Prisijungimas" sekų diagrama

1.3. Atsijungimas

- FR3.1 Naudotojas paspaudęs mygtuką atsijungti turi būti atjungiamas nuo sistemos.
- FR3.2 Atsijungus nuo sistemos ir bandant paspausti grįžimo mygtuką naudotojas turi būti nukreipiamas į prisijungimo langą.

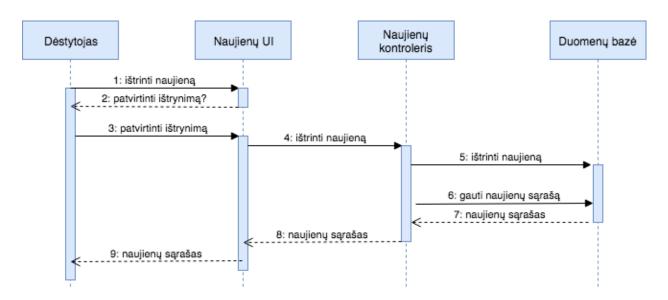
1.4. Paskyros valdymas

- FR4.1 Naudotojui paspaudus mygtuką "Mano profilis" turi būti matoma visa žinoma informacija apie naudotoją.
- FR4.2 Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį", įvedus tinkamą seną ir naują slaptažodžius bei paspaudus mygtuką "Patvirtinti" slaptažodis turi būti pakeičiamas į naują.
- FR4.3 Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį" ir įvedus netinkamą seną slaptažodį turi būti išvedamas klaidos pranešimas.
- FR4.4 Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį" ir įvedus netinkamo formato naują slaptažodį turi būti išvedamas klaidos pranešimas ir slaptažodis neturi būti pakeičiamas nauju.

1.5. Naujienos

- FR5.1 Naujienos turi būti matomos pagrindiniame tinklalapio puslapyje.
- FR5.2 Visas naujienų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.
- FR5.3 Naujienos turi būti rikiuojamos pagal naujienos paskelbimo datą (naujausios turi būti matomos pirmos).
- FR5.4 Jei naujienų sąrašas tuščias turi būti rodomas pranešimas, kad naujienų šiuo metu nėra.
- FR5.5 Naujienos turi būti matomos visiems prisijungusiems naudotojams.
- FR5.6 Naujienos redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik naujieną paskelbusiam naudotojui.
- FR5.7 Skelbti naujienas turi būti galimybė tik prisijungusiems dėstytojams bei sistemos administratoriams.
- FR5.8 Naujienos ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik naujieną paskelbusiam naudotojui bei sistemos administratoriui.

2 pav. pateikiama užduoties "Naujienos ištrynimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis naujienos ištrynimo scenarijus.

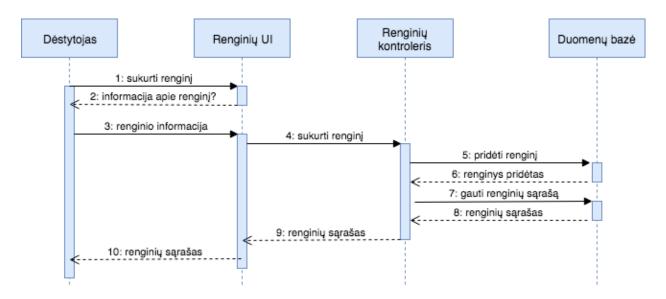

2 pav. Proceso "Naujienos ištrynimas" seku diagrama

1.6. Renginiai

- FR6.1 Renginiai turi būti matomi puslapyje "Renginiai".
- FR6.2 Visas renginių sąrašas turi būti pateikiamas kalendoriuje esančiame puslapyje "Renginiai".
- FR6.3 Paspaudus ant kalendoriuje pateikto renginio turi atsidaryti puslapis "Renginio informacija", kuriame renginys turi būti aprašytas detaliau.
- FR6.4 Jei nėra sukurta jokių renginiu, puslapyje "Renginiai" turi būti pateikiamas tuščias kaledorius.
- FR6.5 Renginiai turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.
- FR6.6 Renginio redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik renginį sukūrusiam naudotojui.
- FR6.7 Kurti renginius turi būti galimybė tik prisijungusiems dėstytojams bei sistemos administratoriams.
- FR6.8 Renginio ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik naujieną paskelbusiam naudotojui bei sistemos administratoriui.

3 pav. pateikiama užduoties "Renginio sukūrimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis renginio sukūrimo scenarijus.

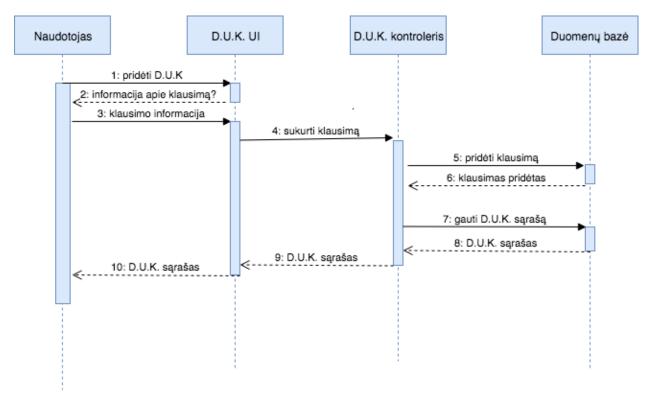

3 pav. Proceso "Renginio sukūrimas" sekų diagrama

1.7. D.U.K.

- FR7.1 Dažniausiai užduodami klausimai turi būti matomi puslapyje "D.U.K.".
- FR7.2 Visas dažniausiai užduodamų klausimų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.
- FR7.3 Paspaudus ant vieno iš pateiktų klausimų turi būti matomas atsakymas į tą klausimą.
- FR7.4 D.U.K. turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.
- FR7.5 D.U.K. redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik sistemos administratoriams.
- FR7.6 Sukurti naują klausimą turi būti galimybė tik sistemos administratoriams.
- FR7.7 Klausimo ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik sistemos administratoriui.

4 pav. pateikiama užduoties "D.U.K.pridėjimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis D.U.K. pridėjimo scenarijus.

4 pav. Proceso "D.U.K.pridėjimas" sekų diagrama

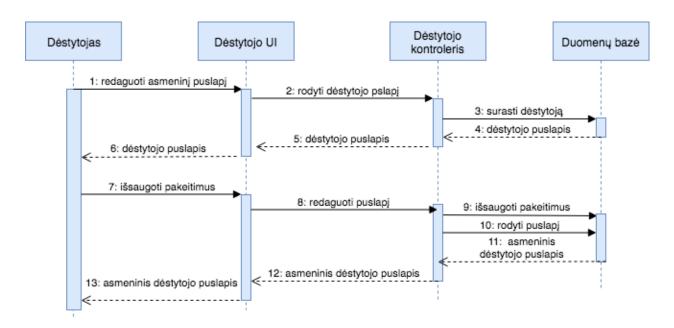
1.8. Dėstytojų sąrašas

- FR8.1 Dėstytojų sąrašas turi būti matomas puslapyje "Dėstytojai".
- FR8.2 Puslapyje "Dėstytojai" turi būti paieškos laukas, kurio pagalba galima surasti reikiamą dėstytoją.
- FR8.3 Visas dėstytojų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.
- FR8.4 Dėstytojai turi būti surikiuoti abecėlės tvarka pagal pavardę ir vardą.
- FR8.5 Dėstytojų sąrašas turi būti matomas visiems prisijungusiems naudotojams.
- FR8.6 Prie dėstytojo vardo bei pavardės turi būti pateikiamos nuorodos į dėstytojo puslapį bei į žinutės išsiuntimo dėstytojui puslapį.

1.9. Dėstytojo puslapis

- FR9.1 Dėstytojo puslapis turi būti matomas visiems prisijungusiems naudotojams.
- FR9.2 Tik prisijungęs dėstytojas turi galimybę sukurti savo puslapį.
- FR9.3 Tik prisijunges dėstytojas sukūręs savo puslapį turi galimybę jį redaguoti.
- FR9.4 Dėstytojo puslapyje turi buti nuoroda, kurią paspaudus turi būti galimybė rašyti žinutę pasirinktam dėstytojui.

5 pav. pateikiama užduoties "Dėstytojo puslapio redagavimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis dėstytojo puslapio redagavimo scenarijus.

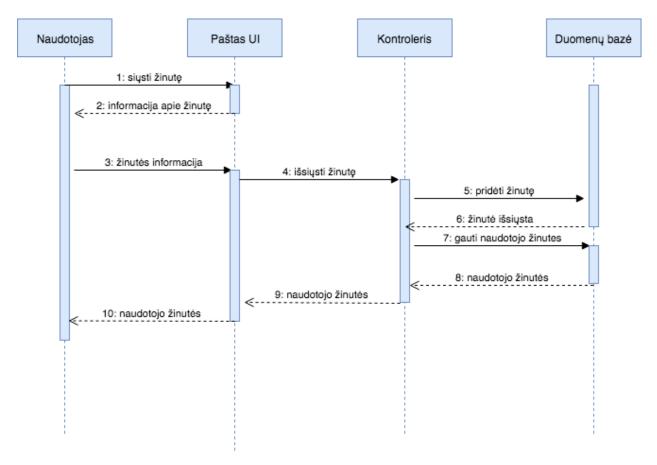

5 pav. Proceso "Dėstytojo puslapio redagavimas" sekų diagrama

1.10. Žinutės

- FR10.1 Puslapis "Žinutės" turi būti matomas visiems prisijungusiems naudotojams.
- FR10.2 Puslapyje "Žinutės" turi būti pateikiamos visos gautos bei išsiųstos žinutės.
- FR10.3 Visoms gautoms bei išsiųstoms žinutėms pateikti naudojami puslapiai (viename puslapyje 25 žinutės).
- FR10.4 Išsiųsti žinutę turi turėti galimybę visi prisijungę naudotojai.
- FR10.5 Dėstytojo puslapyje turi buti nuoroda, kurią paspaudus galima būtų rašyti žinutę pasirinktam dėstytojui.
- FR10.6 Paspaudus mygtuką "Išsiųsti žinutę" turi atsidaryti žinutės rašymo langas, kuriame turi būti galimybė pasirinkti naudotoja, kuriam žinutė bus išsiųsta.
- FR10.7 Paspaudus žinutės išsiuntimo patvirtinimo mygtuką, žinutė turi būti nusiųstą naudotojui, kuriam ši žinutė turėjo būti išsiųsta.
- FR10.8 Turi būti galimybė išsiųsti žinutę daugiau nei vienam naudotojui vienu metu.
- FR10.9 Dėstytojas turi turėti galimybę pasirinkti išsiųsti žinutę visai grupei arba kursui studentų.

6 pav. pateikiama užduoties "Žinutės išsiuntimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis žinutės išsiuntimo scenarijus.

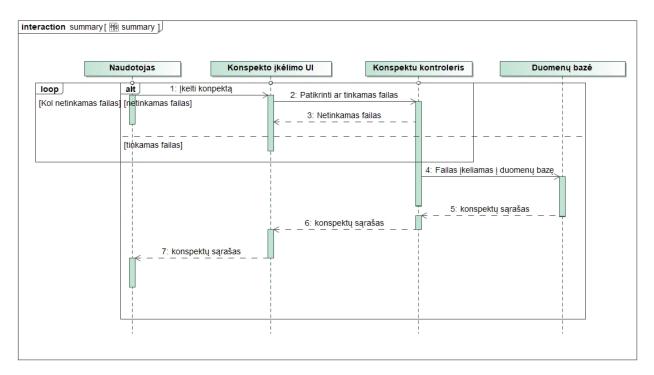

6 pav. Proceso "Žinutės išsiuntimas" sekų diagrama

1.11. Konspektai

- FR11.1 Puslapis "Konspektai" turi būti matomas visiems prisijungusiems studentams bei sistemos administratoriui.
- FR11.2 Konspektai turi būti pateikiami šalia dėstomo dalyko pavadinimo, o dėstomi dalykai turi būti surikiuoti abecėlės tvarka.
- FR11.3 Puslapyje "Konspektai" turi būti paieškos laukelis, kuriame turi būti galimybė ieškoti dėstomo dalyko.
- FR11.4 Puslapyje "Konspektai" turi būti pateikiami visi studentų įkelti konspektai.
- FR11.5 Įkelti konspektą turi turėti galimybę visi prisijungę studentai.
- FR11.6 Paspaudus mygtuką "Įkelti konspektą" turi atsidaryti failų pasirinkimo langas.
- FR11.7 Paspaudus konspekto įkėlimo patvirtinimo mygtuką, konspektas turi atsirasti visų konspektų sąraše.
- FR11.8 Įkeliant konspektą turi būti nurodomas dėstomas dalykas.

7 pav. pateikiama užduoties "Konspekto įkėlimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis konpekto įkėlimo scenarijus ir taip pat nagrinėjami alternatyvūs scenarijai.

7 pav. Proceso "Konspekto įkėlimas" sekų diagrama

2. NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI

2-ame skyriuje pateikiami nefunkciniai reikalavimai bei jų svarba. Aprašoma, kaip sistema turi veikti ir kaip ji turi būti kuriama.

2.1. Vidinių interfeisų reikalavimai

1 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Vidinių interfeisų reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba		
Vidinių interfeisų reikalavimai				
	OS naudojimo reikalavimai			
NFR 1.1	Tinklapis pritaikytas tiek kompiuteriams, tiek mobiliesiems įrenginiams.	Būtina		
NFR 1.2	Puslapis pasiekiamas per visas populiariausias naršykles (Google Chrome,	Būtina		
	Mozilla Firefox, IE (nuo 8 versijos), Edge, Safari).			
	Sąveikos su DB reikalavimai			
NFR 2.1	Tinklapis turi turėti duomenų bazę, kurioje saugomi naudotojų duomenys,	Būtina		
	renginiai, D.U.K., konspektai bei dėstytojų puslapių informacija.			
NFR 2.2	Duomenys saugomi reliaciniu būdu, naudojama MySQL duomenų bazių	Būtina		
	valdymo sistema.			
NFR 2.3	Naudojama Microsoft Azure SQL Database paslauga.	Pageidautina		
	Dokumentų mainų reikalavimai			
NFR 3.1	Naudotojų įkeliamos nuotraukos turi būti, jpg, .png, .bmp formato bei ne-	Būtina		
	viršyti 5MB dydžio.			
	Darbo kompiuterių tinkluose reikalavimai			
NFR 4.1	Duomenys perduodami naudojant HTTPS protokolą.	Būtina		
	Sąveikos su kitomis programomis reikalavimai			
NFR 5.1	Vartotojo autentifikacija vykdoma per is.vu.lt sistemą.	Būtina		
Programavimo aplinkos reikalavimai				
NFR 6.1	Tinklapis kuriamas PHP programavimo kalba, naudojant Symfony karkasą.	Būtina		
NFR 6.2	Kodo saugojimui ir dalinimuisi naudojama privati Github repositorija.	Pageidautina		
NFR 6.3	Naudojama PHPStorm programavimo aplinka.	Pageidautina		

2.2. Veikimo reikalavimai

2 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Veikimo reikalavimai.

Reikalavimas	Svarba			
Veikimo reikalavimai				
Vaizdavimo reikalavimai				
Tinklapis turi būti palaikomas visose populiariausiose naršyklėse (IE (nuo	Būtina			
8 versijos), Edge, Chrome, Safari, Firefox).				
Keičiant naršyklės dydį, tinklapis vaizdą pritaiko automatiškai.).	Būtina			
Data turi būti vaizduojama formatu YYYY-MM-DD, kur YYYY – metai,	Būtina			
MM – mėnuo, DD – diena.				
Laikas turi būti vaizduojamas formatu hh:mm, kur hh - valandos, mm -	Būtina			
minutės.				
Pavadinimai – ne daugiau 50 simbolių.	Būtina			
Robastiškumo reikalavimai				
Sistemoje turi būti įdiegtos apsaugos priemonės nuo duomenų sugadinimo,	Būtina			
praradimo, klaidingų duomenų įvedimo į DB.				
Pranešti naudotojui, jei interneto ryšys nutrūko.	Pageidautina			
Našumo reikalavimai				
Užklausai įvykdyti turi užtekti ne daugiau nei 5 sekundžių.	Būtina			
Darbo kompiuterių tinkluose reikalavimai				
Svetainės talpinimo (hostingo) planas turi būti parinktas atsižvelgiant į	Būtina			
prognozuojamą klientų srautą. Rekomenduojamas duomenų srautas –				
50GB/mėn., vieta serveryje - iki 3GB.				
Didžiausia leistina tinklapio sistemos apkrova yra 1000 naudotojų, prisi-	Būtina			
jungusių vienu metu.				
	Veikimo reikalavimai Vaizdavimo reikalavimai Tinklapis turi būti palaikomas visose populiariausiose naršyklėse (IE (nuo 8 versijos), Edge, Chrome, Safari, Firefox). Keičiant naršyklės dydį, tinklapis vaizdą pritaiko automatiškai.). Data turi būti vaizduojama formatu YYYY-MM-DD, kur YYYY – metai, MM – mėnuo, DD – diena. Laikas turi būti vaizduojamas formatu hh:mm, kur hh - valandos, mm - minutės. Pavadinimai – ne daugiau 50 simbolių. Robastiškumo reikalavimai Sistemoje turi būti įdiegtos apsaugos priemonės nuo duomenų sugadinimo, praradimo, klaidingų duomenų įvedimo į DB. Pranešti naudotojui, jei interneto ryšys nutrūko. Našumo reikalavimai Užklausai įvykdyti turi užtekti ne daugiau nei 5 sekundžių. Darbo kompiuterių tinkluose reikalavimai Svetainės talpinimo (hostingo) planas turi būti parinktas atsižvelgiant į prognozuojamą klientų srautą. Rekomenduojamas duomenų srautas – 50GB/mėn., vieta serveryje - iki 3GB. Didžiausia leistina tinklapio sistemos apkrova yra 1000 naudotojų, prisi-			

2.3. Diegimo reikalavimai

3 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Diegimo reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
Diegimo reikalavimai			
	Ruošinio reikalavimai		
NFR 11.1	Dokumentacija	Būtina	
NFR 11.2	Hostingo prisijungimo duomenys.	Būtina	
NFR 11.3	MS Azure prisijungimo duomenys.	Pageidautina	
	Instaliavimo reikalavimai		
NFR 12.1	Apsilankęs internetiniame pusalpyje, vartotojas privalo sutikti su slapukų	Būtina	
	naudojimo sąlygomis.		
	Pradinio DB kaupimo reikalavimai		
NFR 13.1	Turi būti sukurtos lentelės.	Būtina	
NFR 13.2	Naudotojų lentelėje turi būti administratoriaus duomenys.	Būtina	
Sistemos įsisavinamumo reikalavimai			
NFR 14.1	Sistema turi funkcionuoti dvejomis kalbomis: lietuvių ir anglų.	Būtina	
NFR 14.2	Negali būti klaidinančių nuorodų.	Būtina	
NFR 14.3	Ikonos turi atspindėti mygtuko panaudojimą.	Būtina	

2.4. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

4 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai			
NFR 15.1	Atsiradęs naujas funkcionalumas turi būti įdiegtas per 5 darbo dienas.	Būtina	
NFR 15.2	Rasta klaida turi būti ištaisyta per 2 darbo dienas.	Būtina	
NFR 15.3	Į naudotojo laiškus su pastebėjimais ir skundais atsakyti reikia per 3 darbo	Pageidautina	
	dienas.		
NFR 15.4	Jei dėl planuojamo atnaujinimo reikės trumpam sustabdyti sistemos veiklą,	Pageidautina	
	naudotojai turi būti iš anksto įspėti ne mažiau nei prieš 24 val.		

2.5. Tiražuojamumo reikalavimai

5 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Tiražuojamumo reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Tiražuojamumo reikalavimai		
NFR 16.1	Internetinė svetainė turi veikti bet kuriame įrenginyje, kuris turi naršyklę ir	Būtina
	interneto ryšį.	

2.6. Apsaugos reikalavimai

6 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Apsaugos reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Apsaugos reikalavimai		
NFR 17.1	Naudotojui prisijungiant prie sistemos vykdoma jo identifikacija.	Būtina
NFR 17.2	Atsarginės DB kopijos daromos ne rečiau nei kas savaitę.	Būtina
NFR 17.3	NFR 17.3 Jei naudotojas neaktyvus ilgiau nei 30 minučių, jis turi būti automatiškai	
	atjungiamas nuo sistemos.	

2.7. Juridiniai reikalavimai

7 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Juridiniai reikalavimai.

Kodas	Kodas Reikalavimas	
Juridiniai reikalavimai		
NFR 18.1	NFR 18.1 Kuriant sistemą projekto komanda neturi naudotis nelegalia programine	
	įranga.	
NFR 18.2	Internetinėje svetainėje turi būti galimybė peržiūrėti naudojimosi sąlygas.	Būtina

3. VARTOTOJO SĄSAJOS REIKALAVIMAI

3 skyriuje pateikiami vartotojo sąsajos reikalavimai, kuriuose pateikiama informaciją apie sistemos grafinį vaizdą, kurį mato vartotojas. Nagrinėjami naudotojui matomi puslapiai, ikonos, simboliai bei mygtukai, pavaizduoti prototipuose (žr. 1 priedas). Taip pat aprašomos jų funkcijos, paskirtys bei svarbumas.

3.1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai

8 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Dalykinės srities metaforos reikalavimai.

1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai			
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
VIR 1.1	Pagrindinio puslapio atidarymas arba perkrovimas yra vaizduojamas pus-	Būtinas	
	lapio logotipu		
VIR 1.2	Renginio arba naujienos įkėlimas yra vaizduojamas pliuso simboliu.	Pageidautina	
VIR 1.3	Renginio arba naujienos redagavimas yra vaizduojamas pieštuko simboliu.	Pageidautina	
VIR 1.4	Renginiai išdėstyti nuo eilės tvarka nuo artimiausios datos iki tolimiausios	Būtina	

9 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių reikalavimai

2. Užduočių reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Neprisiregistravusio naudotojo sąsajos užduotys	
VIR3.1	Prisiregistruoti prie aplikacijos	Būtinas
VIR2.2	Susipažinti su puslapio taisyklėmis	Būtinas
	Dėstytojo sąsajos užduotys	
VIR3.1	Prisijungti prie savo paskyros	Būtinas
VIR3.2	Redaguoti savo prisijungimo slaptažodį	Būtinas
VIR3.3	Atsijungti iš savo paskyros	Būtinas
VIR3.4	Pridėti naujieną	Būtinas
VIR3.5	Redaguoti renginį	Būtinas
VIR3.6	Ištrinti renginį	Būtinas
VIR3.7	Pridėti renginį	Būtinas
VIR3.8	Redaguoti renginį	Būtinas
VIR3.9	Ištrinti renginį	Būtinas
VIR3.10	Siųsti žinutę	Būtinas
VIR3.11	Peržiūrėti visas žinutes	Būtinas
VIR3.12	Gauti žinutes	Būtinas
VIR3.13	Peržvelgti visas naujienas	Būtinas

VIR3.14	Peržvelgti visus renginius	Būtinas	
VIR3.15	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas	
VIR3.16	Pridéti D.U.K.	Būtinas	
VIR3.17	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas	
VIR3.18	Peržvelgti visus dėstytojus	Būtinas	
VIR3.19	Redaguoti asmeninį tinklalapį	Būtinas	
	Studento sąsajos užduotys		
VIR4.1	Prisijungti prie savo paskyros	Būtinas	
VIR4.2	Redaguoti savo prisijungimo slaptažodį	Būtinas	
VIR4.3	Atsijungti iš savo paskyros	Būtinas	
VIR4.4	Siysti žinutę	Būtinas	
VIR4.5	Peržiūrėti visas žinutes	Būtinas	
VIR4.6	Gauti žinutes	Būtinas	
VIR4.7	Peržvelgti visas naujienas	Būtinas	
VIR4.8	Peržvelgti visus renginius	Būtinas	
VIR4.9	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas	
VIR4.10	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas	
VIR4.11	Peržvelgti visus dėstytojus	Būtinas	
VIR4.12	Peržiūrėti konkretaus dėstytojo puslapį ir informaciją jame	Būtinas	
VIR4.13	Peržiūrėti visus konspektus	Būtinas	
VIR4.14	Įkelti konspektą	Būtinas	
	Administratoriaus sąsajos reikalavimai		
VIR5.1	Pridėti naujienas/renginius/D.U.K.	Būtinas	
VIR5.2	Peržiūrėti naujienas/renginius/D.U.K. ir pašalinti nebeaktualius	Būtinas	
VIR5.3	Kurti sąrašus duomenų bazėje	Būtinas	
VIR5.4	Atnaujinti tinklalapį	Būtinas	
VIR5.5	Patikrinti konspektų turinį	Būtinas	
VIR5.6	Taisyti tinklalapio klaidas	Būtinas	
VIR5.7	Blokuoti naudotojus	Būtinas	
Bendri reikalavimai			
VIR6.1	Puslapio viršuje visada esantis meniu	Būtinas	
VIR6.2	Teksto įvedimo formų laukai	Būtinas	
VIR6.3	Ikonos	Būtinas	
VIR6.4	Matomas atsijungimo mygtukas	Būtinas	

3.2. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai

10 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai

3. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai			
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
Įrankiai skirti naudotojui naudotis aplikacija			
VIR7.1	Grafinis meniu – vartotojo sąsaja su tinklalapiu	Būtinas	
VIR7.2	Mygtukai – naudojami siekiant patekti į kitus tinklalapio langus	Būtinas	
VIR7.3	Ikonos – interfeise naudojamos piktogramos	Būtinas	
VIR7.4	Patvirtinimo langai - langai prašantys naudotojo dar kartą patvirtinti tam	Būtinas	
	tikrą svarbų veiksmą		
VIR7.5	Įvedimo laukai – naudojami naudotojui įvesti tekstinius duomenis	Būtinas	
VIR8.1	Naudotojo prisijungimo vardas turi būti validus el. pašto adresas egzistuo-	Būtinas	
	jantis VU sistemoje		
VIR9.1	Naudotojo slaptažodis turi būti sudarytas iš raidžių (didžiųjų ir mažųjų),	Būtinas	
	skaitmenų ir specialių simbolių		
VIR9.2	Slaptažodis turi būti ne trumpesnis nei 8 simboliai	Būtinas	

3.3. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai

11 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai

4. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai			
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Prisiregistravimas prie tinklalapio		
VIR10.1	Norėdamas prisiregistruoti naudotojas turi paspausti mygtuką "Registruo-	Būtinas	
	tis". Paspaudus jį išmetamas registracijos langas, kuriame naudotojas su-		
	veda savo duomenis (el. paštas, vardas, pavardė, slaptažodis, pasirenka-		
	ma dėstytojo/studento kategorija, pasirinkus dėstytoją suvedamas dėstyto-		
	jo identifikacijos kodas)		
VIR10.2	Paspaudus mygtuką "Registruotis" registracijos lange tikrinama ar duome-	Būtinas	
	nys suvesti teisingai ir ar tokio naudotojo dar nėra duomenų bazėje, jei		
	viskas gerai, naudotojas prijungiamas prie paskyros. Kitu atveju į ekraną		
	išmetamos žinutės prie tų laukų, kurie yra suvesti klaidingai		
Prisijungimas prie tinklalapio			
VIR11.1	Prisijungti gali tik registruotas naudotojas. Tai padaryti gali paspaudęs	Būtinas	
	mygtuką "Prisijungti" ir išmestame lange suvedęs savo prisijungimo duo-		
	menis (el.paštą, slaptažodį)		

VIR11.2	Paspaudus tvirtinantį prisijungimą mygtuką "Prisijungti" duomenys yra pa-	Būtinas
	tikrinami duomenų bazėje ir, jei viskas teisinga, naudotojas yra prijungia-	
	mas. Jei prisijungimas klaidingas, naudotojui išmetama žinutė, kad prijun-	
	gimas nepavyko, prašoma patikrinti suvestus laukus	
VIR11.3	Prisijungiant galima pažymėti varnelę prie "Prisiminti mane" ir kitą kartą	Būtinas
	naudotojas bus prijungiamas automatiškai, nevedant duomenų iš naujo	
	Pamirštas slaptažodis	T
VIR12.1	Pamiršus slaptažodį galima paspausti ant mygtuko "Pamiršau slaptažodį".	Būtinas
	Atsiradusiame lange reikia įvesti el.paštą, kuriuo naudotojas prisijungia.	
VIR12.2	Sistema radusi tokį el.paštą duomenų bazėje išsiunčia nuorodą nurodytu	Būtinas
	el.pašto adresu nukreipiančiu į formą leidžiančią pasikeisti slaptažodį	
	Pagrindinis juostinis meniu	
VIR13.1	Vaizduojamas viršutinėje puslapio dalyje, matomas kiekviename pasirin-	Būtinas
	kimų lange	
VIR13.2	Kairiame kampe vaizduojamas tinklalapio logotipas ir pavadinimas "So-	Būtinas
	cialVU"	
VIR13.3	Dešiniame kampe rodomas naudotojo el.paštas, kuris nukreipia į asmeninį	Būtinas
	profilį, kuriame galima rasti prisijungimo informaciją, ir atsijungimo myg-	
	tukas "Atsijungti" bei "Žinutės"	
VIR13.4	Prisijungus dėstytojo aplinkoje šone atsiranda mygtukas "Mano puslapis",	Būtinas
	kuris nukreipia į asmeninį dėstytojo puslapį	
VIR13.5	"Pagrindinis" - atverčiamas pagrindinis, naujienų, puslapis	Būtinas
VIR13.6	"D.U.K." - atverčiami dažniausiai užduodami klausimai su atsakymais	Būtinas
VIR13.7	"Dėstytojai" - atverčiamas visų dėstytojų sąrašas	Būtinas
VIR13.8	"Renginiai" - atverčiamas visų renginių sąrašas	Būtinas
	"SocialVU" logotipas	
VIR14.1	"Renginiai" - atverčiamas visų renginių sąrašas	Būtinas
	"Renginiai"	
VIR15.1	Pateikiamas pilnas renginių sąrašas su pavadinimu, data, trumpa informa-	Būtinas
	cija, kaina	
VIR15.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame ga-	Būtinas
	lima ieškoti renginio suvedant tai, ko ieškoma	
VIR15.3	Paspaudus ant tekstinio lauko, kuriame galima pasirinkti datą, renginiai	Būtinas
	filtruojami pagal pasirinktą dieną	
VIR15.4	Paspaudus ant konkretaus renginio, išmetama papildoma informacija apie	Būtinas
	jį	
VIR15.5	Paspaudus "+" (matoma tik dėstytojui) išmetama renginio pridėjimo forma	Būtinas
	"Dėtytojai"	1
<u> </u>		

VIR16.1	Pateikiamas pilnas dėstytojų sąrašas (vardas, pavardė, dėstomų dalykų sąrašas, nuotrauka)	Būtinas
VIR16.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame ga-	Būtinas
VIK10.2	lima ieškoti dėstytojo suvedant tai, ko ieškoma	Duullas
VIR16.3		Dūtinas
VIK10.3	Paspaudus ant konkretaus dėstytojo, naudotojas nukreipiamas į dėstytojo	Būtinas
	puslapį	
VID 17.1	"D.U.K."	D1
VIR17.1	Pateikiamas pilnas D.U.K. sąrašas su atsakymais	Būtinas
VIR17.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame ga-	Būtinas
	lima ieškoti klausimo suvedant tai, ko ieškoma	
VIR17.3	Paspaudus "+" (matoma tik dėstytojui) išmetama renginio pridėjimo forma	Būtinas
	"Žinutės"	
VIR18.1	Pateikiamas pilnas naudotojo gautų žinučių sąrašas	Būtinas
VIR18.2	Paspaudus "Išsiųstos" pateikiamas pilnas naudotojo išsiųstų žinučių sąrašas	Būtinas
VIR18.3	Paspaudus "Visos" pateikiamas pilnas naudotojo ir gautų, ir išsiųstų žinučių	Būtinas
	sąrašas	
VIR18.4	Paspaudus "Sukurti" išmetama naujos žinutės forma, kurioje pasirenkamas	Būtinas
	gavėjas, bei užpildomi žinutės duomenys	
VIR19.4	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame ga-	Būtinas
	lima ieškoti žinutės suvedant tai, ko ieškoma	
	"Konspektai" (pasiekiami tik studentui)	1
VIR19.1	Pateikiamas pilnas dėstomų dalykų sąrašas	Būtinas
VIR19.2	Pasirinkus konkretų dalyką atidaromas sukeltų konspektų sąrašas, su trum-	Būtinas
	pa informacija (autoriaus vardas, pavardė, sukūrimo data)	
VIR19.3	Pasirinkus konkretų konspektą atidaromas failo turinys	Būtinas
VIR19.4	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame ga-	Būtinas
	lima ieškoti konspekto suvedant tai, ko ieškoma	
VIR19.5	Paspaudus "+" išmetama konspekto pridėjimo forma	Būtinas
	"Mano puslapis" (pasiekiamas tik dėstytojui)	
VIR20.1	Pateikiamas naudotojo asmeninis puslapis, kuriame informaciją gali pa-	Būtinas
, 1112011	teikti pats	2
	"Šoninė juosta"	
VIR21.1	Matoma dešinėje sistemos pusėje, matoma kiekviename pasirinkimų lange	Būtinas
, 11,21,1	"El. paštas"	Daniias
VIR22.1	Paspaudus išmetama informacija apie naudotoją	Būtinas
VIR22.2	Paspaudus ant mygtuko "Pakeisti slaptažodį" naudotojui išmetama forma,	Būtinas
	kurioje galima pasikeisti savo prisijungimo slaptažodį	

3.4. Pranešimo formulavimo reikalavimai

12 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Pranešimo formulavimo reikalavimai

5. Pranešimo formulavimo reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
VIR23	Pranešimai turi būti parašyti laikantis gramatikos ir skyrybos taisyklių	Būtinas
VIR24	Pranešimai turi būti aiškūs, suprantami, kuo trumpesni bei vienareikšmiški.	Būtinas
	Aprašo tik tą sritį, dėl kurios yra išmetami naudotojui	
VIR25	Patvirtinimai turi būti aiškūs, suprantami bei vienareikšmiški. Klausia tik	Būtinas
	patvirtinimo reikalingo užduočiai patvirtinti arba nutraukti	

3.5. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai

13 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai

6. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
VIR26	Visi grafiniai objektai turi derėti tarpusavyje. Visi mygtukai, lentelės pranešimai, ikonos derančios išvaizdos.	Būtinas
VIR27	Tinklalapyje naudojamos vienos paletės spalvos ir lengvai įskaitomas šriftas	Būtinas

3.6. Interfeiso individualizavimo reikalavimai

14 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Interfeiso individualizavimo reikalavimai

7. Interfeiso individualizavimo reikalavimai			
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
VIR28	Sistemos spalvų pasirinkimas	Pageidautinas	
VIR29	Kalbos pasirinkimas sistemoje	Pageidautinas	

IŠVADOS

Dokumente aprašyti kuriamo socialinio tinklapio, skirto palengvinti universiteto bendruomenės tarpusavio komunikaciją, funkciniai, nefunkciniai bei vartotojo sąsajos reikalavimai. Pateikiami aiškiai sunumeruoti ir apibrėžti funkciniai reikalavimai, o jų tarpusavio sąveika atvaizduota sekų diagramomis. Nefunkciniai reikalavimai sustrūkturizuoti į atskiras skiltis pagal tam tikrus aspektus ir kiekvienas reikalavimas aiškiai išskirtas bei sunumeruotas. Vartotojo sąsajos reikalavimai apibrėžti metaforos reikalavimų lentele bei suformuluotomis užduotimis įvairiems scenarijams, taip pat pateikiami darnos ir standartizavimo bei pranešimų formulavimo reikalavimai. Atsižvelgiant į projekto pakitimus, atitinkamai pataisytas pirmasis laboratorinis darbas.